

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2021. годину

ГРАД КРУШЕВАЦ

ГРА ВАЦ

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет града?
  - Појам буџета
  - Ко учествује у буџетском процесу?
  - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни градска каса?
  - Шта су приходи и примања буџета?
  - Структура планираних прихода и примања за 2021. годину
  - Шта се променило у односу на 2020. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
  - Шта су расходи и издаци буџета?
  - Структура планираних расхода и издатака за 2021. годину
  - Шта се променило у односу на 2020. годину?
  - Расходи буџета по програмима
  - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Крушевца за 2021. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у будућности очекујемо и бољу сарадњу локалне самоуправе и грађана Крушевца у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

Јасмина Палуровић
Градonaчелник

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Правобранилаштво града
- Заштитник права грађана (Омбудсман)
- Служба месних заједница

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Крушевачко позориште
- Народна библиотека
- Народни музеј
- Културни центар
- Историјски архив
- Предшколска установа «Ната Вељковић»
- Туристички организација Крушевац
- Месне заједнице
- Спортски центар
- Центар за стручно усавршавање
- Центар за особе са инвалидитетом

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет града.

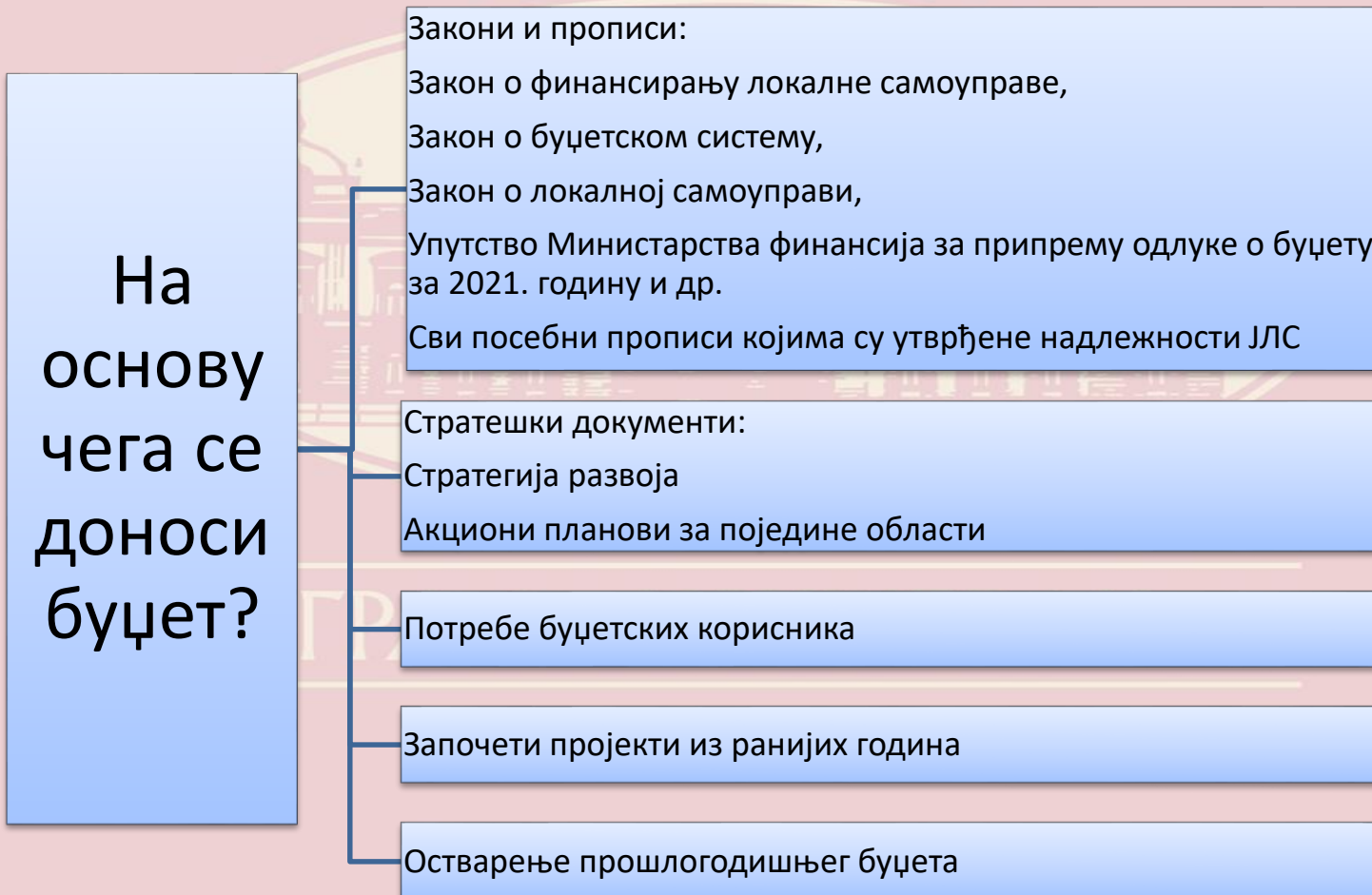
Приликом дефинисања овог, за град Крушевац најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

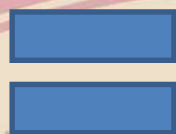

На основу чега се доноси буџет?

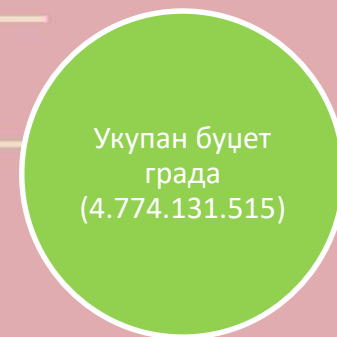
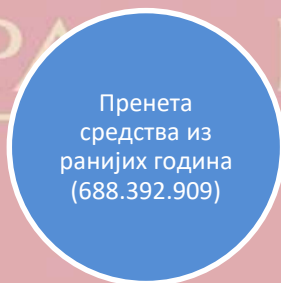
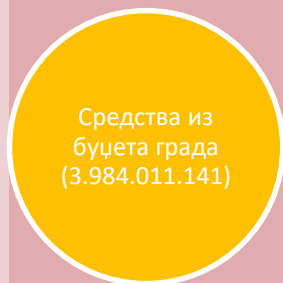
Како се пуни градска каса?

- Укупни јавни приходи и примања града Крушевца за 2021. годину износе

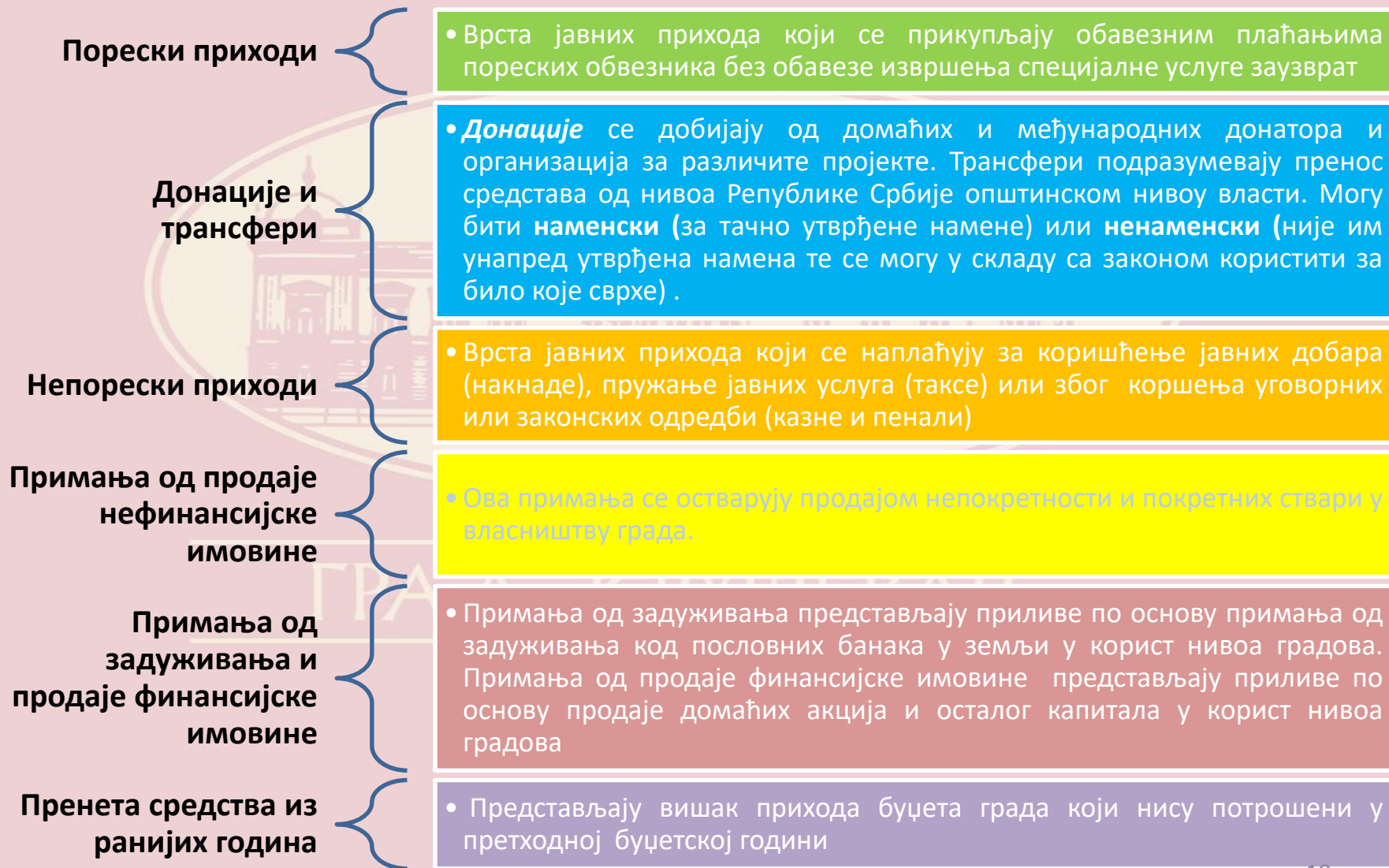

4,7 милијарди динара

- Одлуком о буџету града Крушевца за 2021. годину планирана су средства из буџета града у износу од 3.984.011.141 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 688.392.909 динара и средства из осталих извора 101.727.465 динара.

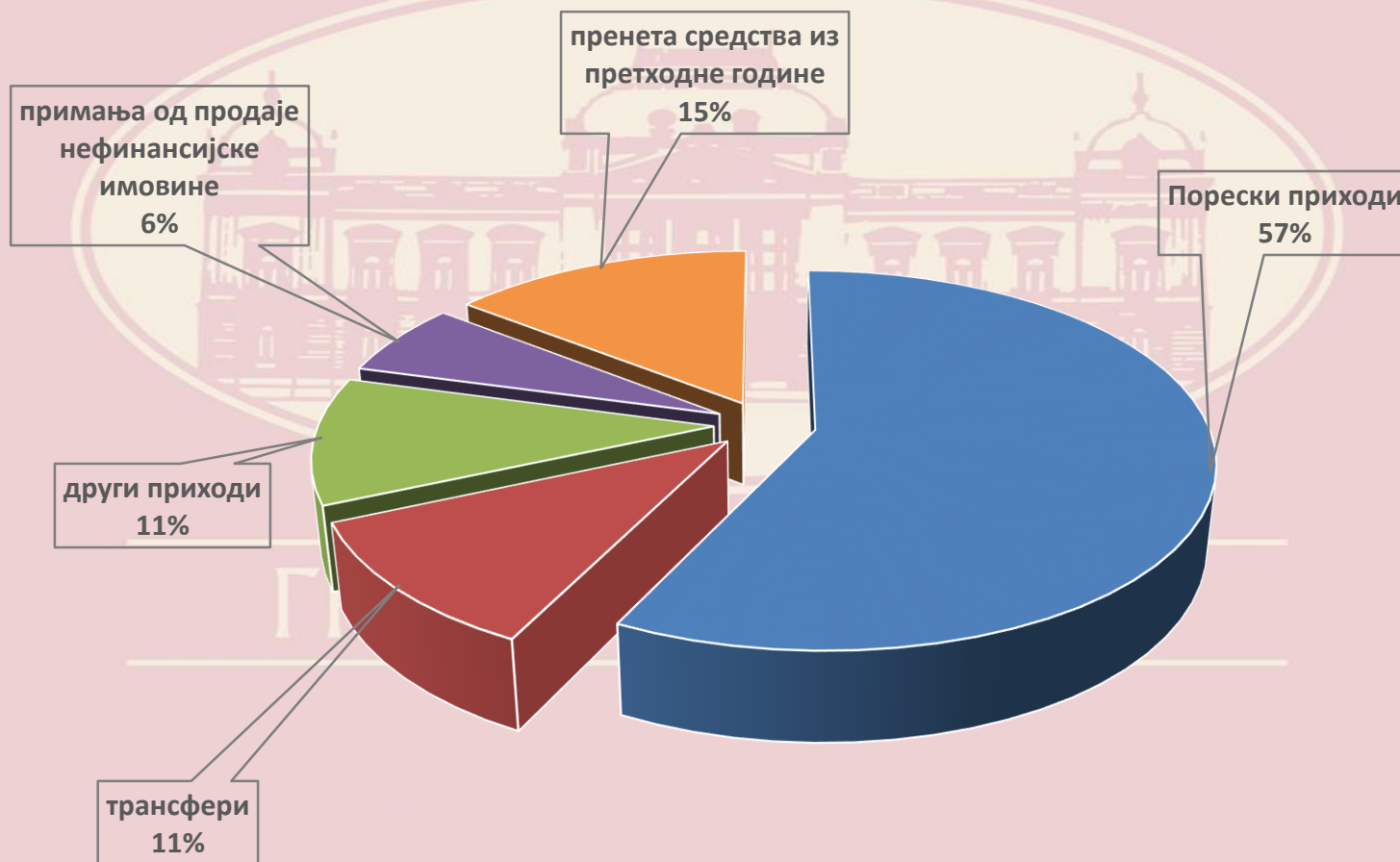
Шта су приходи и примања буџета?

Структура планираних прихода и примања за 2021. годину

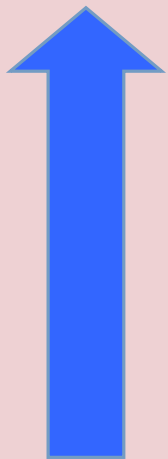

Структура планираних прихода и примања за 2021. годину

Шта се променило у односу на 2020. годину?

- Укупни приходи и примања нашег града у 2021. години су се **повећали** у односу на Одлуку о буџету за 2020. годину за **674.079.793** динара, односно за **16 %**.

- **Порески приходи** су повећани за 309.638.000 динара.
- **Трансфери** су повећани за 1.354.465 динара.
- **Други приходи** су повећани за 34.282.795 динара.
- **Примања од продаје финансијске имовине** су повећани за 112.103.608 динара.
- **Пренета средства из претходне године** су повећана за 216.700.925 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2021. години из буџета износе:

4,7 милијарди динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град/општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града.

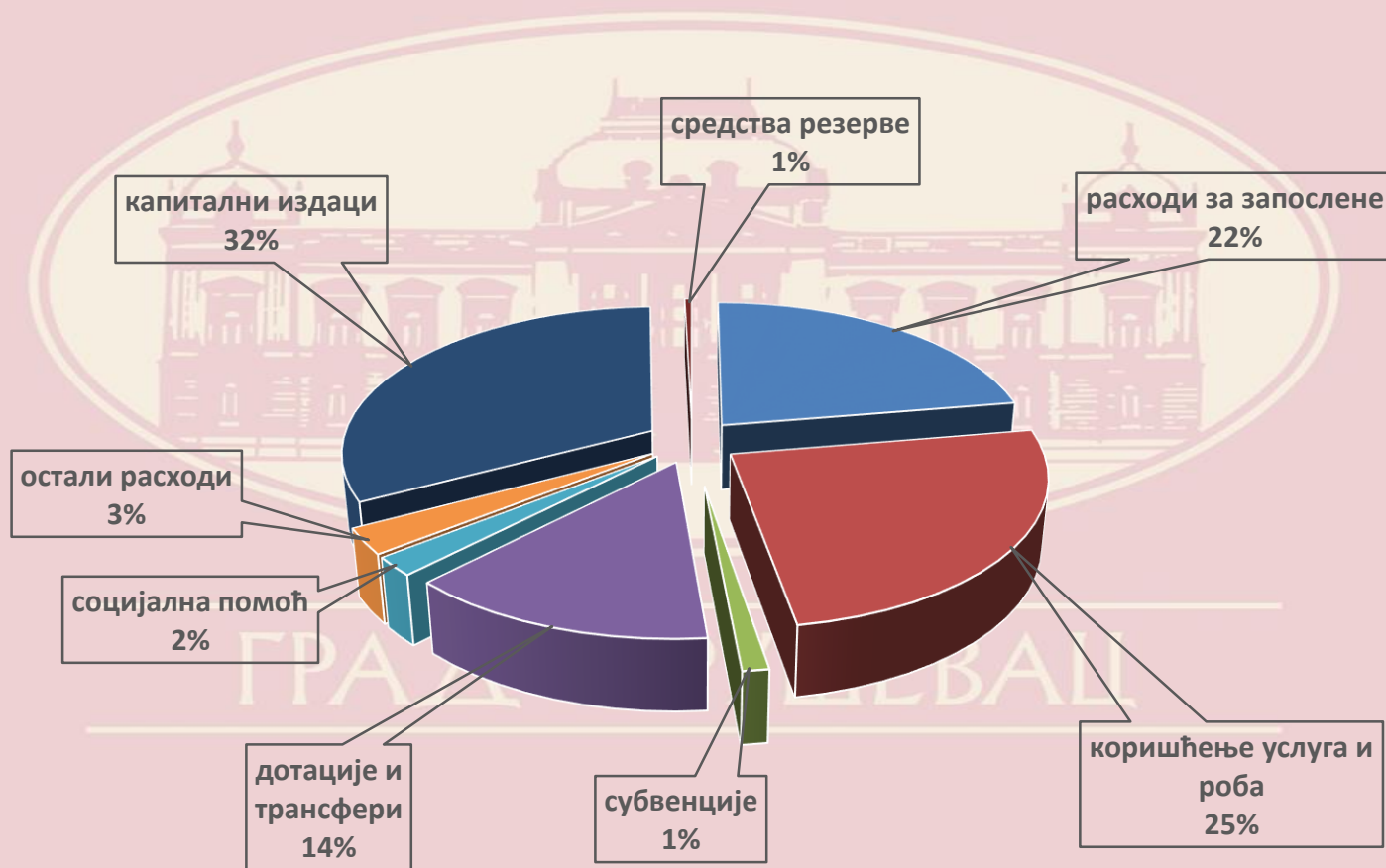
Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none"> • Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none"> • Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none"> • Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none"> • Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none"> • Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none"> • Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none"> • Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2021. годину

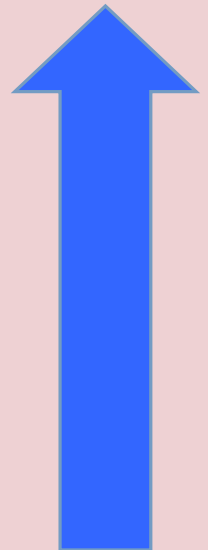
Структура планираних расхода и издатака буџета за 2021. годину

Шта се променило у односу на 2020. годину?

Укупни трошкови нашег града у 2021. години су се **повећали** у односу на Одлуке о буџету за 2020. годину за **674.079.793** динара, односно за **16 %**.

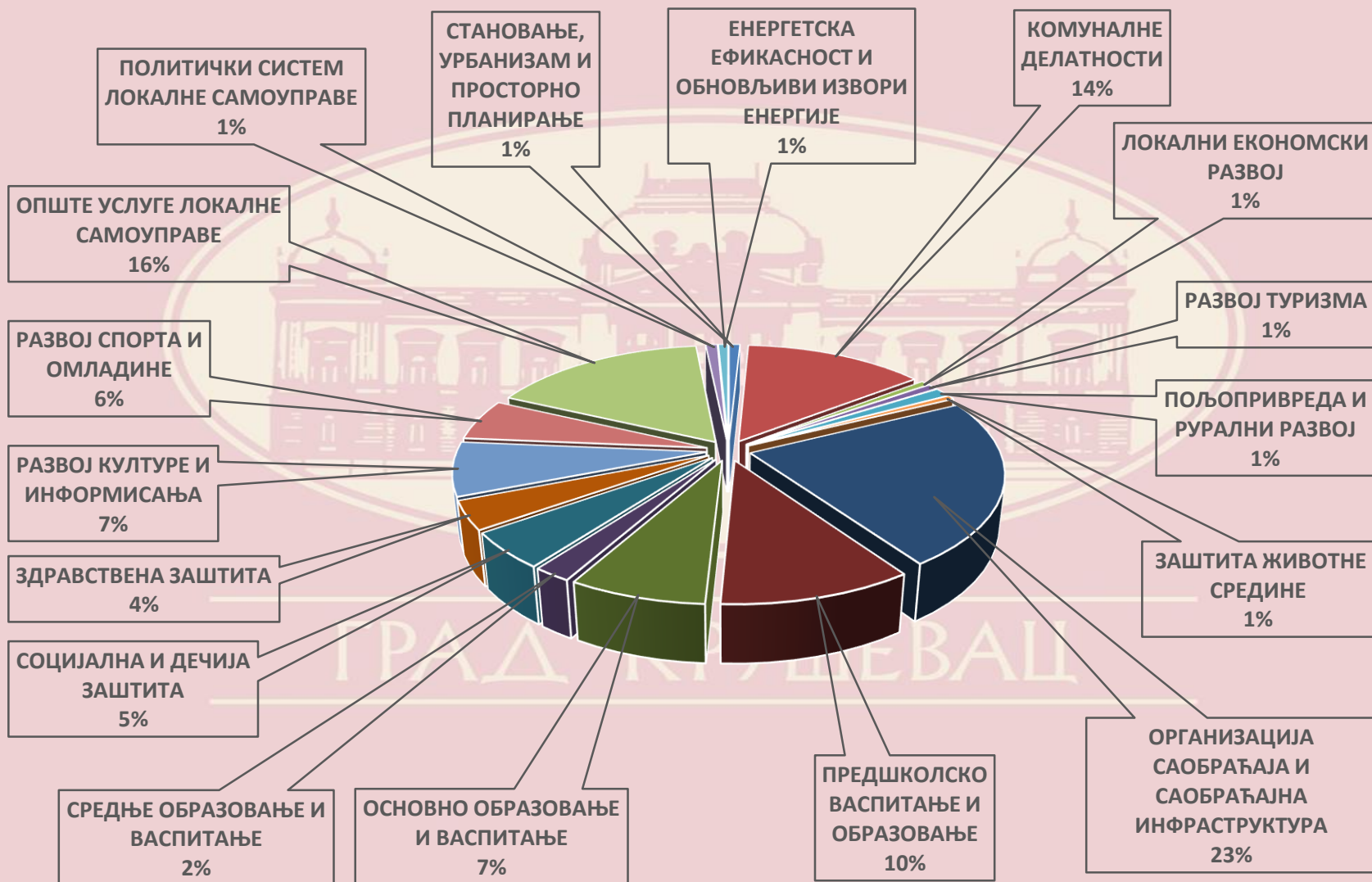
- **Расходи за запослене** су повећани су за 26.058.200 динара;
- **Коришћење услуга и роба** су повећани за 17.891.579 динара;
- **Субвенције** су повећани за 21.030.000 динара;
- **Дотације и трансфери** су повећани за 143.070.881 динара;
- **Социјалне помоћи** су повећани за 3.040.000 динара;
- **Остали расходи** су повећани за 20.477.400 динара;
- **Капитални издаци** су повећани за 442.511.733 динара;

Расходи буџета за 2021 годину по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2021. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	40.000.000	0,84%
Програм 2. Комуналне делатности	654.201.501	13,70%
Програм 3. Локални економски развој	31.200.000	0,65%
Програм 4. Развој туризма	36.664.000	0,77%
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	57.000.000	1,19%
Програм 6. Заштита животне средине	25.665.120	0,54%
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	1.080.226.085	22,63%
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	501.040.840	10,49%
Програм 9. Основно образовање и васпитање	354.560.360	7,43%
Програм 10. Средње образовање и васпитање	98.141.000	2,06%
Програм 11. Социјална и дечија заштита	234.444.000	4,91%
Програм 12. Здравствена заштита	184.112.000	3,86%
Програм 13. Развој културе и информисања	348.306.000	7,30%
Програм 14. Развој спорта и омладине	267.004.556	5,59%
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	784.007.225	16,42%
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	42.478.000	0,89%
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	35.080.828	0,73%
Укупни расходи по програмима	4.774.131.515	

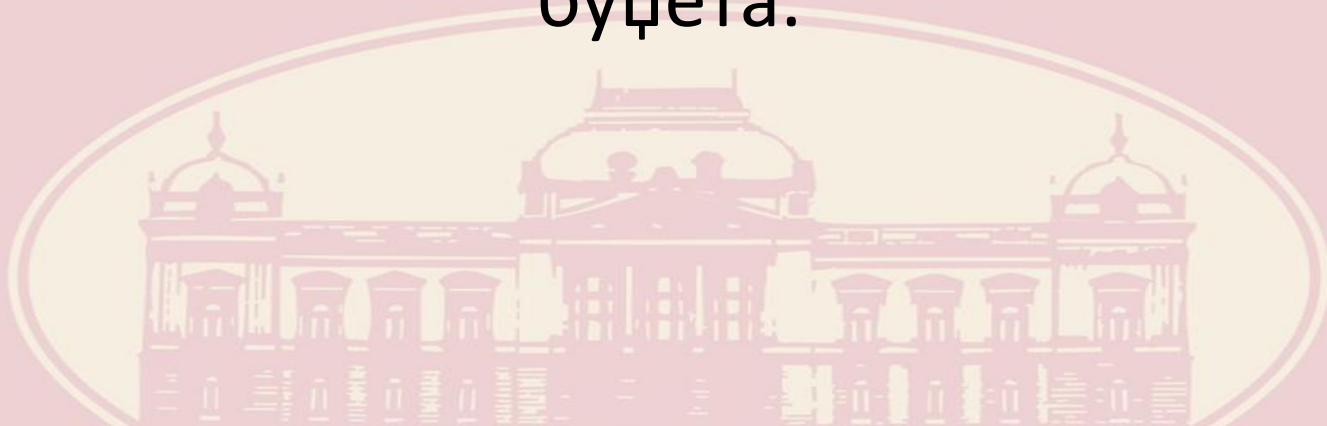
Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2021. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина града	29.818.000	0,62%
2.	Градоначелник	11.560.000	0,24%
3.	Градско веће	1.100.000	0,02%
4.	Градско правобранилаштво	4.736.000	0,10%
5.	Заштитник грађана	3.334.000	0,07%
6.	Градска управа	3.694.393.104	77,38%
7.	Историјски архив	43.346.000	0,91%
8.	Крушевачко позориште	73.650.000	1,54%
9.	Културни центар	99.749.000	2,09%
10.	Народна библиотека	33.058.000	0,69%
11.	Народни музеј	56.151.000	1,18%
12.	Спортски центар	108.726.600	2,28%
13.	Предшколска установа „Ната Вељковић“	498.387.651	10,44%
14.	Центар за особе са инвалидитетом	8.929.000	0,19%
15.	Центар за стручно усавршавање	8.391.000	0,18%
16.	Туристичка организација	30.114.000	0,63%
17.	Служба месних заједница и Месне заједнице	68.688.160	1,44%
	УКУПНО:	4.774.131.515	

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету града Крушевца за 2021. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице:

www.krusevac.rs